

Międzywojenny Tarnów, typowe polsko-żydowskie, dynamicznie rozwijające się (ludność: 35,5 tys. w 1921, 55,6 tys. w 1938) miasto, jawi się jako szczególnie interesujący obszar badań. Wydaje się, że różnorodność etniczna i społeczna sprzyja wielości postaw i otwiera możliwości osobistego czy/i społecznego rozwoju dla młodzieży żeńskiej między 14 a 21 rokiem życia. Dziewczęta żyły w rodzinach wielo- i jednoosobowych, zamieszkując w gospodarstwach jedno- lub wielorodzinnych. Różniło je też pochodzenie religijne, przynależność do warstw społecznych. Mogły uczęszczać do szkół publicznych lub niepublicznych, koedukacyjnych i zróżnicowanych.

Zasadniczym zadaniem tego projektu będzie w miarę pełne i wieloaspektowe odtworzenie warunków funkcjonowania społecznego i kulturowego różnych warstw, grup i środowisk społecznych młodzieży żeńskiej w międzywojennym Tarnowie. Projekt odpowie ponadto na następujące pytania: Kim były przedstawicielki „młodzieży żeńskiej”? Jak – jako swoista zróżnicowana grupa społeczna - były odbierane w przestrzeni publicznej? Jakie miały możliwości realizacji społecznej i indywidualnej? Ku czemu dążyły?

Większość znanych opracowań odnosi się na ogół do młodzieży żeńskiej w ogóle. Na polu historii społecznej Tarnów jest nadal słabo rozpoznaną przestrzenią. Perspektywa zaproponowana w tym projekcie odsłania bardziej szczegółowy wgląd w pewne procesy socjalizacyjne. Badania w odniesieniu do młodzieży żeńskiej w Tarnowie mogą nie tylko wzbogacić naszą wiedzę o tempie i zakresie procesów modernizacyjnych i emancypacyjnych oraz ich uwarunkowaniach zachodzących w dwudziestolecie międzywojennym na gruncie lokalnym, ale również dopełnić obraz społecznej historii Polski lat 1918-1939 w ogóle.

Dodatkowym celem, jaki stawia sobie niniejszy projekt, jest wypracowanie adekwatnej metody interpretacji i analizy historycznej podejmowanej z perspektywy badań nad społeczną rolą płci. Jakkolwiek w polskiej historiografii przyjęło się mówić o „młodzieży żeńskiej”, należy poważnie zastanowić się, czy tego typu badania mogą otwierać nowe perspektywy i wpisywać się w nurt tak zwanych „girlhood studies”. Tak zdefiniowane pojęcie „młodość żeńska” pozwalałoby czerpać z tradycyjnych nurtów polskiej historiografii, a także na przykład dorobku badaczy historii oświaty.

Uzyskana w wyniku realizacji tego projektu wiedza może być też przydatna w przyszłych badaniach porównawczych, na przykład wpływu wzorców emancypacyjnych rozpowszechnianych przez kulturę masową, zwłaszcza kino, w latach 20. i 30.

Badaniu zostaną poddane: prasa, materiały wizualne, dokumenty szkół i organizacji, statystyki i egodokumenty – różnego autorstwa, polskiego i żydowskiego. Można z nich zaczerpnąć informacje dotyczące codziennego funkcjonowania w rodzinie i społeczności; zainteresowania, ale także stosunek do ciała, ubioru itd. Możemy także dowiedzieć się o postawach i zachowaniach wychowujących i wychowywanych, a także wzajemnych relacjach między nimi czy też motywacjach różnego rodzaju.